Redaktionssekreterare Anna Filipsson, tel: 08-790 34 88, e-post: anna.filipsson@lakartidningen.se

Striktare umgänge med industrin föreslås

Minskade möjligheter till utlandsresor, inga sociala aktiviteter och ingen bjudsprit. Så föreslår Läkemedelsindustriföreningen att reglerna för umgänget mellan industri och läkare ändras.

FOTO: MARK EARTHY/PRESSENS BILD

Läkemedelsindustriföreningen föreslår nu ändrade regler för umgänget mellan läkare och industrin. Till exempel ska alla möten vara yrkesinriktade; aktiviteter som golf får inte ingå.

– För en läkare som deltagit i många industrievenemang kommer det att bli stor skillnad. Det är en viktig markering. Vi ska ha ett professionellt umgänge med läkarna, inte ett socialt umgänge, säger Richard Bergström, VD för Läkemedelsindustriföreningen, Lif.

Det är den senaste tidens massmediala uppmärksamhet som gjort att Lifs styrelse snabbehandlat frågan om förändringar i det avtal med Landstingsförbundet som också gäller Läkarförbundets medlemmar genom ett hängavtal, se www.lakarforbundet.se.

– Relationen mellan läkare och industri får inte ifrågasättas av allmänheten. Vi tar bort det som sticker i ögonen, säger Richard Bergström.

Lif föreslår följande skärpningar:

• Alla former av umgänge mellan läkare och industri ska underkastas avtalet, även till exempel medverkan i ett företags så kallade advisory board och möten för medverkan i kliniska prövningar.

• Till alla inbjudningar ska industrin skicka med information om gällande umgängesregler.

• Utlandsresor får endast anordnas för besök på vetenskaplig kongress, på klinik eller laboratorium. Företagsspecifika möten får endast förläggas utomlands om fler än hälften av deltagarna är från annat land än Sverige.

• Alla möten ska vara yrkesinriktade och ha vetenskapligt innehåll. Sociala aktiviteter, till exempel golf eller teater, får inte ingå.

• Måltid ska vara »måttfull«. Öl och vin får erbjudas till maten. Sprit får inte erbjudas överhuvudtaget.

• Nämnden för bedömning av läkemedelsinformation ska kunna döma ut högre avgifter vid avtalsöverträdelser, upp till 250 000 kronor. Idag är avgiften 60 000 kronor.

Eva Nilsson Bågenholm, förste vice ordförande i Läkarförbundet och ordförande i förbundets läkemedelsråd, tycker att förslaget är bra, även om hon anser att det snarare är tillämpningen, än reglerna i sig, som brister idag.

– Det finns fortfarande alltför många fall där relationen inte är korrekt.

LT: Innebär förslaget någon nackdel?

– Risken är alltid att vi får mindre utbildning. Det är viktigt att arbetsgivarna tar sitt ansvar och ger oss opartisk utbildning.

Även Landstingförbundet välkomnar förslaget:

– Men vi förväntar oss mer än så av industrin. Det viktigaste är att vi får en framtida läkemedelsfortbildning och information som är baserad på sjukvårdens behov, inte på läkemedelsindustrins utbud, meddelar Ellen Hyttsten, hälso- och sjukvårdspolitisk direktör vid Landstingsförbundet.

Lif, Landstingsförbundet och Läkarförbundet har ansvar för att göra avtalet känt och verka för efterlevnaden. Ellen Hyttsten anser att landstingsledningarna måste skärpa kontrollen av de anställdas umgänge med industrin. Richard Bergström säger att Lif kommer att bli mer aktiv i sin kontroll av företagen. Eva Nilsson Bågenholm hoppas att avtalet ska bli mer känt i läkarkåren i samband med att förbundets egna riktlinjer nu ska ses över. Läkarförbundet har inga egna sanktionsmöjligheter gentemot läkarna och vill heller inte ha det.

En enskild läkare riskerar dock straffansvar för tagande av muta.

Elisabet Ohlin

Vetenskapsrådet begär fördubblad budget

Fördubbla de statliga anslagen till svensk forskning åren 2005–2008. Det begär Vetenskapsrådet i det underlag som rådet nu överlämnat till regeringen inför forskningspropositionen 2004.

– Det största problemet idag är att de riktigt duktiga forskarna inte får tillräckligt stöd för de långsiktiga projekten, säger rådets generaldirektör Per Omling.

Vetenskapsrådet vill få en ökad budget med cirka 2,2 miljarder kronor för åren 2005–2008. I fråga om rena projektstöd föreslår rådet att 360 miljoner kronor, av begärda 1 130 miljoner kronor i nya medel, ska gå till den medicinska forskningen. Området naturvetenskap och teknikvetenskap föreslås få 30 miljoner kronor mer än medicin. Totalt vill Vetenskapsrådet ge området medicin ytterligare 452 miljoner under 2005–2008.

– Hela forskningssystemet är mycket pressat, inte bara det medicinska området. Avståndet till USA och många länder ökar oroväckande och jag tycker att man ska fråga sig om vi har råd att inte satsa, snarare än om statsbudgeten tillåter ökade satsningar i den här storleken. Hur ser vår statsbudget ut om 15–20 år om vi inte satsar på forskningen idag, säger Per Omling.

De bästa forskarna måste få mer pengar, anser Vetenskapsrådet. Det kan handla om såväl ökade anslag till befintlig stark forskning, som till nyligen påbörjad uppbyggnad av lovande forskning.

– Idag befinner vi oss i ett läge då vi bara kan göra halvtama försök att satsa på de bästa forskarna, säger Per Omling.

Förutom ökade projektstöd vill Vetenskapsrådet fördela det önskade tillskottet så att det skapas fler karriärvägar, bland annat genom att öka antalet postdoktorer och anställningar som forskarassistenter eller rådsforskare.

Peter Örn